

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 30.

Vtorik 15. Maliga travna

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku *Jožefu Blazniku* 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti znese 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

Njih Veličanstvo so po n. v. sklepu od 11. t. m. volitev Dr. Matija Burger-ja za predstojnika Ljubljanske županije poteriditi blagovolili.

Ljubljana 13. malotravna 1851.

9. aprila 1851 je bil v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju XXI. del občeniga državniga zakonika in vladniga lista od leta 1851 in sicer v edino-nemškem, kakor tudi v vsih devetih dvojnih izdanih izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 76. Razpis ministerstva denarstva od 25. marca 1851 čez rabo T. P. $\frac{3}{4}$ D začasne postave od 9. februarja 1850 v lombardo-beneškem kraljestvu.

Št. 77. Razpis ministerstva denarstva od 28. marca 1851 čez odmerjenje kolika za zapisnike v pravnih zadevah, ki 50 gold. ne presežejo.

Št. 78. Razpis ministerstva kmetijstva in gornijstva od 28. marca 1851 glede ravnanja z prošnjami za dovoljenje certifikatov za smodnik pri skalolomih za gornijske opravila, in količno dolžnost.

Št. 79. Razpis ministerstva denarstva od 2. aprila 1851, glede ravnanja dvornokamernih obligacij pod redno št. 162, ki so bile 1. aprila 1851 srečkane.

Tudi danes je bil ravno tu izdan in razposlan:

CVI. del, ki je 27. avgusta 1850 v edino-nemškem izdanju in v talijansko- in horvaško-nemškem, 31. marca 1851 v slovensko-, poljsko-, madjarsko- in česko-nemškem dvojnem izdanju na svetlo prišel in št. 334 zapopade, v romansko-nemškem dvojnem izdanju.

CXXXIV. del, ki je 16. oktobra 1850 v edino-nemškem in v serbsko- in horvaško-nemškem dvojnem izdanju na svetlo prišel in št. 382 zapopade, v talijansko- in slovensko-nemškem dvojnem izdanju.

CXXXVI. del, ki je 16. oktobra 1850 v edino-nemškem, 30. oktobra 1850 v poljsko-, rusinsko-, in romansko-nemškem, 12. februarja 1851 v česko-, slovensko- in horvaško-nemškem, 29. marca 1850 v madjarsko-nemškem dvojnem izdanju na svetlo prišel in št. 383 zapopade, v talijansko- in serbsko-nemškem dvojnem izdanju.

Zapopadek teh delov se je že pri prvem naznanilu razglasil.

Z XXI. delam od leta 1851 se bo tudi pomota, ki se je XII. delu tega leta pripetila, popravila.

Dunaj 8. aprila 1851.

Od c. k. vredništva občeniga državniga zakonika in vladniga lista.

Nevradni del.

Nemščina in slovensčina.

(Dalje.)

II.

Po štajarskim, Krajnskim, Koroškim in Primorskim raztreseni prebivajo Slovenci, del velikiga slovanskiga roda, več ko 70 milijonov, po Evropi, severni Asiji do Amerike, nar zadni proti zahodu kakor varhi domačiga jezika na laški in nemški meji. Tode oni niso mogli ali niso hodli svojim sosedam se vbrniti, tako de so na Primorskim Lahi, na štajarskim, Koroškim in Krajnskim Nemci v serce slovenske dežele segli. V Celju, Celovcu, Ljubljani, Gorici, v Terstu je moral domači jezik ptujimu se umakniti, akoravno

Od perviga tukaj

Stanuje moj rod,

Če ve kdo za drugja

Naj reče, odkod?

Skušnja uči kako silno se jezik ljudstva zavolj imenitne važnosti in slave svoje literature razšira, in nemška cvete komaj sto let, italijanska skorej šest sto, Nemcov štejejo okoli 40 milijonov, Lahov okoli 25 milijonov, kako bi zamogla tedaj slovenska literatura druge polovice pretekliga in prve polovice tekočiga stoletja se takim kolosam primeriti, in z častjo na stran postaviti. Kje so naši Schiller, Goethe, Wieland naši Dante, Ariosto, Tasso, Petrarca i. t. d., in kako bi tud bilo mogoče med števili Slovencev tako svitile zvezde perviga reda najti. Vsak bo rekel, de bi bilo neumno kaj takiga tirjati in dočakati, posebno, ker so naši pisatelji storili, kar je bilo mogoče za omiko in slavo domačiga jezika. Res je, zakaj se pa mnogoteri tako glasno pritožijo, de tako imenovana nemškutarija se tako silno in ošabno v slovenske dežele vriva, in vlado grajajo, de se zmirej zadosti slovensine ne podpera. Vladi ni dano, kak jezik povzdigniti, ona pa tudi ni v stanu ga dolgo časa tlačiti, slavo mu da le literatura, to je veliko število imenitnih pisateljev, ki so kakor klasiki po svetu znani. Politiška edinost literaturu povzdiguje, vunder ni v to clo potrebna. Nemci so bili komaj po imenu, Lahi clo nikoli politiško zvezani, in kako slavna je njuna literatura!

Tudi naši dragi slovenski brati živijo po štirih kronovinah razsijani, nimajo politiške zveze, nimajo poglavitniga mesta, nimajo akademije ne visokih učiliš. Le enkrat ob času „oživljene Ilirje“ so bili te dobrote deležni, če jo smemo tako imenovati, takrat je bilo res, de

Dobrovčan, Kotoran

Primoric, Gorenc

Pokopjan po starim

Se zove Slovec.

Tode tiste leta so hitro minule, novovstavljena vlada je nemško roko mogočno čez slovenske kraje stegnila, slovensčina je na novo k spanju se vlegla, dokler jo potres leta 1848 ne zbudi. Kdo bi tajil, de se je tisti čas dobri-ga preveč storilo Nemcam v prid, de so ti-

ste leta Slovincam clo malo cvetja rodile Marsikateriga je tedaj up v sladkih sanjah zibal, de bo mili Ferdinand ko drugi Napoleon rekel: Slovenja vstan! Te sanje so pa le — sanje ostale. V pravim pomenu besede je naš svitli cesar Franc Jožef I. Slovenje oživel rekoč, de imajo narodi enake pravice in vsaki narod nerazžaljivo pravico svojo narodnost in jezik varovati in omikati. Kdor več zeli, preveč želi. Dostikrat viksi in važnejši politiški vzroki ne pripustijo, želji kakiga naroda dovoliti. Kar nam dobro dene, morebiti drugig rani.

Deržavna vladbina vstava 4. sušca 1849 v §. 1. kronnim deželam tudi kraljestvo ilirsko, obstoječe iz vojvodstva koroškiga, vojvodstva krajnskiga, poknežene grofnjine istrijske in mestne teržaške okrajne. S kako hvalo naj bi tedaj Slovenci našiga svitliga cesarja Franca Jožefa I. povzdigovali, ker je on otemnjenimu perstanu evropinimu novo svitlobo dal. Akoravno že zdaj ni vse tako popolnoma dokončano in vpeljano, kakor bi nagla nepoterpežljivost nekaterih želela, naj bi pomislili, kaki zadržki se dostikrat nar boljšimu namenu zoperstavijo, in de vlada je le to vpeljati zavezana, kar je mogoče. Med 36 milijoni Avstrijancev smo mi Slovenci vunder le majhna množica v primeri mem drugih narodov. Vlada avstrijska zavolj znotrajnih zadev, zvonajnih pozabiti ne sme, ona ima visoki poklic med deržavam nemške zaveze prva biti, pri tem pa od svojostojnosti in veljavnosti kakor veličanska evropejska deržava nič ne oddati. Imamo princip enakopravnosti, imamo po cesarski besedi nerazžaljivo pravico narodni jezik omikati in varovati. Kaj bi tedaj še hotli? Naša je tedaj domačo literaturu na tako stopnjo slave povzdigniti, de bo po naših in ptujih deželah slovela. Če to zamoremo, blagor nam, če ne bo mogoče — vlada tega ni kriva. Pravo veljavnost kakimu jeziku poda le literatura. Kadar se bodo naše knjige po svetu brale in iskale, in bukvarnice z njimi polnile, kader se bo slava naše poezije in proze daleč okoli razširala, takrat bodo gotovo slovenskimu jeziku zlati časi vesolne veljavnosti zazoreli, poprej pa, po naši misli — ne.

Vse to pa ne prevdari nezadovoljna stranka katera neprenehama nemškimu, ali kakor pravi nemškutariji vojsko napoveduje. Naj je poprejna vlada zastran slovenskiga marsikaterikrat grešila, zdaj je nemškutarija prikazen brez trupla, katera ljudi moti, ki z odpertimi očmi gledati ne morejo ali nočejo. De se v ljudskih in vikših šolah slovensko skerbno uči, de vsi vradniki ki z slovenskim ljudstvom kaj obravnati imajo, našiga jezika so dobro vajeni, de je vsakimu prostost dana ga omikati, ni samo prav in hvale vredno, temuč je potrebno. Kdor se pa le pazljivo okrog ozira, de bi v kaki prevažnosti nemškiga jezika berž nemkutarijo ovohal, skaže, de bratoljubja med narodi in prave avstrijske domoljubnosti ni vnet. Nemškimu da važnost imenitna literatura 40 milijonov eniga naroda, eniga že davno

in zlo omikaniga jezika, taki jezik napadati je res bob v steno metati. Naša vlada je nemška in bo nemška dokler avstrijsko cesarstvo ne razpade. Naša vlada mora pa tudi prvo stopnjo med državami nemške zaveze ohraniti v prid države in v srečo cele Evrope. Ni dvomiti, da bo Avstrija z vsimi kronovinami novo vstavljena nemški zavezi pristopila. Po vsih poglavitnih mestih našega cesarstva, razun laških dežel, je nemški jezik bolj znan ko kateri si bodi drugi. Zaklad njegove literature se Angleški, Francoski in Laški kakor vsaki Slovanov ponosno primeri. Naša slavna avstrijska armada drugiga ne pozna, prihodni občni državni zbor drugiga poznal ne bo. Kdo bi nas grajal, da druge razžalimo če med jeziki avstrijskiga cesarstva nemškemu prvo stopnjo odločimo. Čudil se bo kdo, v slovenskim časopisu kaj taciga brati, prosimo za zamero, resnica nam je čes vse.

(Dalje sledi.)

Prošnja keršanskih prebivavcov Bosne in Hercegovini na sultana.

Proti koncu preteklega leta so keršanski prebivavci Bosne in Hercegovine sledečo prošnjo sultanu Abdul-Medžidu predložili:

„Vaše veličanstvo! Čez 600,000 kristjanov živi v Bosni in Hercegovini; naj bolj zvesti podložni Vašega veličanstva si prederznejšo, operajoči se na štiristoletno zvestobo in udanost visoki turški vladi, naj ponižnišo prošnjo predložiti: da bi Vaše veličanstvo blagovolilo po prirojeni milosti njih ponižne zdihe porajati in sledeče blagodare dovoliti in podariti:

1. Prosimo, da bi nas ne imenovali več „raja“, ampak državljani turškega carstva, in zavolj tega prosimo.

2. Da imamo zanaprej pred sodbo s Turci enake pravice, da se sodba ne godi več po postavah korana, ampak po pravici.

3. Da bi se sodništva iz enacega števila obeh ver, mohamedanske in keršanske, sestavile.

4. Davke in odrajtvila naj kristjani zase in Turci zase pobirajo in vezirju izroče.

5. Davki in odrajtvila naj se ne razdele po številu hiš, ampak po premoženju.

6. Osebni davek, kterega do zdaj vsak kristjan moškega spola plačuje, naj se dvigne, ker se z enakopravnostjo ne vjema.

7. V vojake naj se tudi kristjani nabirajo, kjer naj se zanje lastni dušni pastirji postavijo.

8. Desetina žita in sena v natori naj se dvigne, zato pa naj se preceni in v gotovini plačuje.

9. Kmetje na deželi naj gruntni gosposki le šestino žita, sena in tobaka odrajtajo, gruntna gosposka naj ne bo zavezana na kmete spodajoči davek odrajtovati, zavolj tega naj pa kmeti ne bodo več dolžni, davke gruntnim gosposkam na dom nositi.

10. Gruntna gosposka naj kmetu le tistikrat sme posestvo vzeti, ako zamore pred sodbo spričati, da kmet ni vredin posestva, in tudi potem naj se gruntna gosposka zaveže, kmetu stroške povernuti, ktere je potrosil, da je zemljo rodovitno storil, drevje zasadil, stanovališča postavil.

11. Tlaka naj se več ne vpelje.

12. Stroški priprege za vezirje, vojake in carske vradnike, naj se iz državne denarnice povernejo.

13. Ceste, mostovi, pošte in druge naredbe, ki kupčijo in obertnijo podperajo, naj se po mogočosti iz državne denarnice narede.

14. Slavensko-keršansko tiskarnico naj vlada vstanovi.

15. Kristjani gerške vere naj svoje metro-

polite in škofo, ki morajo jezik in nrave ljudstva poznati, sami volijo in njegovemu veličanstvu v poterjenje predložiti.

16. Vera naj je svobodna, in zavolj tega naj se kristjanom na voljo da, stare samostane in cerkve popraviti, razširiti in če bo potreba, nove napraviti.

17. Somnji, ki na nedeljo padejo, naj se na delavnik prenesejo.

18. Vsaka občina naj šole napravi in potrebno učenike, ako je treba, tudi iz zunajnih dežel pokliče; učitelje naj vlada plačuje in jih, da se bolj izobražije, v šole zunajnih držav pošlje.

19. V carsko napravo v Carigrad za izobraženje zdravnikov in inženirjev naj se tudi keršanski mladenči na državne stroške jemljejo.

20. Kristjani naj imajo na svoje stroške dva zaupna moža na cesarskem dvoru, ki bosta razodevala želje in prošnje keršanskih prebivavcov njegovemu veličanstvu, ki bosta smela glasovati v državnem svetovavstvu in cesarske naredbe ljudstvu oznanovata.

21. Vse, keršanske in mohamedanske državne vradnike naj vlada plačuje, da jim ne bo treba od krivic in odertnij živeti.

22. Kervavina naj se dvigne; za ubitega naj občina ne plačuje več kervavine, ampak sodništva naj si prizadevajo hudodelnika zvediti.

23. Bosna in Hercegovina naj se pod enim vezirjem združi, kar je državni denarnici in za ljudstvu koristno.

24. Kupčevati in z obertnijo se pečati naj bo vsacemu brez izjeme dovoljeno.

25. Cesarski in državni ukazi naj se razun turškega tudi v serbskem jeziku razglasijo, ker po dozdajni navadi niso nikdar mogli kristjani pravega zapopadka postav zvediti.

26. Preselitev iz turškega carstva v zunanaje države naj se dovoli.

To so naše želje in prošnje, storjene po temelju enakopravnosti, ktere je Vaš ranjki oče, ki je v dobrem spominu pri nas in z Vami vred, ki ste njegov vredni naslednik, tolikrat javno in slovesno zagotovil, ktero so pa v Bosni neugodne zadeve vedno vničevale.

Molimo k Bogu, Vsedobri naj Vaše cesarsko serce omeči!

Vsmilite se nas in spolnite naše prošnje, Vi boste državo bolj vterdili, ako se za nas tolikov terpečih potegnite.

Te prošnje in želje bi bilo tisuče podpisalo, pa oni tega ne smejo.

Mi smo poslali naše ljudi pred Vaš prestol, ktere so pa vezirji večidel pobili in mnogo jih je, ki še dandanašni ne smejo domu, ker so se podstopili Vam prošnje prinesiti in se nanjo podpisati. — Pisano v Bosni leta 1850.

(S. N.)

Austrijansko cesarstvo.

Avstrijska.

Iz Dunaja. Veliko noč bo prečastiti misijonar Dr. Knobleher se na Dunaju obhajal. Scer je za odhod že pripravljen; le fermana od turške vladije še čaka, za kteriga je Dunajsko ministerstvo prosilo; s tem bi bil namen njegove pomude na Dunaju popolnoma dosežen. Ministerstvo je tudi zastran misijonske družbe v prid srednje Afrike povabilne pisma s kamnotiskanim popisam misijona na vse Avstrijske škofo že razposlalo. Predin se pa ta družba ustanovi, bi znal Dr. Knobleher že v Rimu biti. Duhovnih tovaršev za misijon ima že 10—12; še več pa se jih je oglasilo, eden tudi iz Würzburga, tako de si bo lahko zbiral. Tudi več neduhovskih ljudi se mu je ponudilo, med njimi tudi nekej Judov, kteri

bi bili, meni nič tebi nič, pripravljeni se kerstiti ali clo v mašnike posvetiti dati, ker drugiga Boga ne spoznajo kakor mamona in ne druge službe božje kakor kupčijo.

(Dan.)

* Dohodki in stroški v vsih kronovinah avstrijskega cesarstva vladnega leta 1850.

Dohodki:	gold.
Direktni davek	60,940,489
Indirektni odrajtvila	95,581,267
Dohodki državne lastnine gornijstva in denarnijstva	5,241,650
Ostanki nad plačivnim zakladom	10,087,463
Razni redni dohodki	5,437,597
Redni dohodki skupej	177,288,466
Izredni dohodki	14,007,991
Dohodki skupej	191,296,457.

Iz tega se vidi, da so redni dohodki memo leta 1849 za 32,098,932 milijonov in naredni za 9,580,393 gld. tedaj skupej za 41,679,325 gold. poskočili.

Stroški:	gold.
Državni dolg	54,011,047
Cesarski dvor	6,338,149
Ministersko svetovavstvo	124,810
Ministerstvo zunajnih zadev	1,741,181
„ notrajnih „	20,647,860
„ vojaštva „	124,087,623
„ denarstva „	16,581,517
„ pravosodja „	10,985,547
„ bogočastja in uka	3,574,333
„ kupčije obertnije in javnih stavb	28,777,157
„ kmetije in gornijstva	208,549
Računske vradnije	2,381,298

Stroški skupej 268,458,080. namreč rednih stroškov za 176,304,722 in nerednih „ „ 92,153,358.

Iz tega se vidi, da so redni stroški memo leta 1849 za 17,658,629 gold. poskočili; neredni pa za 38,668,597 gold. padli. Skupej so se stroški ponižali za 22,009,068 gold.

Ako se primerijo dohodki s stroški, se vidi, da je bilo stroškov za 77,161,623 gold. več kakor dohodkov.

* Iz Dunaja se pošlje na dan 700,000 iztisov raznih časopisov, od kterih država sama na markah 6000 gold. na dan dobiva.

Horvaška.

„Osserv. dalm.“ piše o imenitnih napravah civilnega in kazenskega ravnanja v Kurcoli na Dalmatinskem iz 13. stoletja sledeče:

Postave v Kurcoli so bile med naj starsimi na Dalmatinskem, spisane so bile že v letu 1214, ki so v rokopisu ostale do leta 1642; tega leta so se pa po prizadevanju Ivana Grimania na stroške občine v natis dale. Obstoje iz dveh delov; prvi del zapopade stare postave Kurcole; druge del pozneje prenarodbe. Morivca so, ako je bil žlahtnik, ob glavo djali; ako ni bil žlahtnik, so ga obesili; ako je pobegnul, je tretjina svojega posestva zapadel. Če je kdo kogar z nožem ali mečem ranil, je moral 5 perperi (denar gerških cesarjev) plačati, in sicer za vsako rano; če je kdo kogar z roko udaril, je plačal 3 perperi.

Naj hujše so tatove kaznovali. Ako je kdo vola ukradel in ni mogel 100 perperi plačati, so ga ubesili, ako je to ženska storila, so živo sožgali, ako je kdo le za 3 perperi vrednosti ukradel in če ni mogel ukradenega večteru povernuti, so mu oko staknuli; kdor je za 6 perperi v vrednosti ukradel, temu so desno roko odsekali; od 6 do 10 perperi, je zgubil oba očesa. Kdor pa je čez 10 perperi ukradel, je bil ubešen, če je pobegnul, je svoje posestvo zapadel. Čarodelniki so bili sožgani, ako ste le dve priči terdile, da je kdo zavolj njih čaranja umerl ali kak drug te-

lesni ud zgubil. Kdor je javne svedočne pisma ponarejal, temu so desnico odsekali. Krive priče so zgubile vso vero in bilo jim je v kazni naloženo 15 perperi plačati. Kdor je krivo prisegel, kradel, obsojen bil ali ropal, tega zlahta in nasledniki niso v tretji rod smeli pričati. Vsaka priča je moral naj manj 14 let stara biti. Če je kdo deklico onečastil, je zgubil glavo, pri žlahntnikih je bilo pa bolj navadno, da se je deklica udala, ali je pa moral hudodelnik 100 cekinov plačati, za kmetiško deklico je bilo dovolj 50 cekinov. Odertniki bi si ne želeli v Kurcoli biti, ker je ondi odertnik razun obresti tudi polovico istinge zapadel in že občno mnenje je bilo dovolj, da ga je taka kazni zadela. Žito iz otoka voziti, tuje vino na otok voziti in z vinom kupčevati, zazun tistega, ki je v Kurcoli rasel, je bilo prepovedano. Kdor je vinograd pokončal, je zgubil desnico; kdor je hišo ali hlev zropal ali zažgal, je zgubil desnico in je moral storjeno škodo povernuti. Ako se ni zvedel hudodelnik, je mogla sosedova hiša vso škodo povernuti. Bogokletci, ki niso mogli kazni plačati, so bili za en dan h kolu sramotu privezani.

Ako je oče umrl ali mati, so sinovi posestvo med saboj enako razdelili. Ako se je vdova v drugo omožila, si ni smela družega premoženja prilastiti kakor svojo doto. Kdor je posestvo 30 let mirno vžival, je bil pravi lastnik posestva. Orožje morskim roparjem prodajati ali ga čez dan ali po noči saboj imeti, je bilo prepovedano. Posebna postava je bila dana, naglo gosposki naznaniti, ako se je kaka barka pri otoku razbila, kdor je to storil je dobil 1 perperi plačila. Kdor je brez dovoljenja iz barke kaj vzel, je zapadel 5 perperi.

Serbsko.

Privatno pismo iz Temišvara od 3. aprila pripoveduje sledeče: Shramba za smodnik, ktero je razneslo, je stala 30—40 stopinj od sedmograške kosarne. Shramba je popolnoma razsuta. Skal, ki so v zrak zagnane bile, je nekoliko v mesto padlo, večidel pa na sedmograško kosarno. Smodnik se je unel ravno predenj so se imeli vojaki na vajo podati, ko so se ravno v izbah pripravljali. Ako bi se bilo to le eno četertinko pozneje zgodilo, gotovo bi bile eno celo četo skale pobile, ker so tako gosto podale, da ena od druge za eno ped ne leži. V stanicah je bilo 7 častnikov ali malo ali hudo ranjenih, stotnika Reitzensteina so iz razvalin mertvega zlekli. Med vojaki je bil le eden ubit, ki je šel na vodnjak po vode; kamni, granati in karteče so jih 20 do 30 ranile. Koliko civilnih oseb je nesreča zadela, ne ve dopisnik, meni vendar, da nesrečnih ne more dosti biti, ker je kosarna naj več prestala. Ob štirih popoldne so še granati in bombe pokale, kar je storilo, da ni bilo varno na mesto iti in ogenj gasiti. Vse okna so pobite in v drugi kosarni, ki 800 stopinj od te kosarne leži je potres zraka več okenj polomil in duri po sredi preklal.

Lombardo-beneško kraljestvo.

Komisija za vredenje sol, ki je v Veroni zbrana, se zdaj posvetuje o šolskih darilih. Znano je, da je že Napoleon ukazal take darila deliti. Znaprej se bo eno darilo za vsako učilnico napravilo; to darilo bo zlata svetinja, vredna 30 goldinarjev. Kdor bo to svetinjo dobil, ta bo prost vojaščine, šolnine in odrajtil pri spraševanjih.

Tuje dežele.

Bosna.

V „Reichszeitg.“ se piše 4. aprila iz Bosne sledeče:

Dogodbe v Bosni se bližajo koncu. Vstajo, ki se je za naj slabše namene dvignula, so zamogli le kratek čas mohamedanski fanatiki podperati, dolgo se ni mogla držati. Le ko bi se bil raja nje vdeležil, bi se bila drugač končala, pa s rajam so Turki trinožno ravnali in vedno še se derže mnogi kristjanski beguni na avstrijski zemlji, da so varni divje zlobe Turkov. Poprave zmagujejo v severnih krajih Turčije in zmagonosnemu orožju Omer pašata se Turki ne morejo dolgo ustavljati. Sjajna zmaga pri Jaici je osodo razločila. Banjaluka je že dobljena in v Bihač, kjer se hočejo vstajnike še enkrat za življenje in smert ustaviti, bi znal Omer paša brez boja priti; ker vstaja nima ne zavednosti, ne pravega vodstva.

Danes vam zamorem za gotovo se sledeče od bitvi pri Jaici naznaniti: Poterdi se, da je bilo vstajnikov zelo veliko zbranih. Vendar pa niso imeli umnih vodjev in niso znali svojega stanja porabiti. Kadia Kapić je imel 18. pr. m. 10,000 mož v Jaici, med tem, ko je Ali Kedić z 2000 vstajnikov pri Gjul-Hisaru stal. 3000 vstajnikov je posedlo griče, ki so imeli carske vojake od zadej napasti, med tem ko sta Ale Kedić in Kadia Kapić od spredeje vojake napadla. Vstajniki niso mislili, da bi vojaki Omer pašata tako naglo v Jaico prišli. Umni Seraskier je pa dobro spoznal, da bo vstajnike le takrat popolnoma zmagal, ako jih naglo, in nevadno zagrabi.

Cesarski vojaki so vstajnike že 19. zgrabili. Celi dan se je brez važnih nasledkov streljalo.

Proti poldnu se cesarski vojaki napotijo proti Gjul-Hisaru, kjer je Ali Kedić z svojim oddelkom stal. Boj se začne in vstajniki so bili raztirani in so v Varčar pobegnuli.

Vstajniki v Jaici še vedili niso, kaj da se je v Gjul-Hisaru pripetilo; še le na večer je Kadia Kapić zvedel, da je bila bitva pri Gjul-Hisaru zgubljena.

Zdaj se vse v Varčar umakne. Dva dni po zgubljeni bitvi so Kadia Kapića v Litnici mertvega našli. Dva brata Svraka iz Glamoca sta ga ustrelili in na to pobegnula.

Zmaga pri Jaici je bila popolnoma; celo topništvo je carskim vojakom pri tem v roke prišlo. Vstajniki so toliko bolj obupali, ker vidijo, da Omer paša neprenehoma v Krajno hiti. Toraj so v Bihaču se posvetovali in sklenili v Ripački Vranac se vreči ali pa Bihač do poslednjega moža braniti; vendar pa je vstaja svojo podporo zgubila in če so Krajnski vstajniki tudi bolj pogumni, kakor so bili mostarski, ki so že pete brusili, da so le vojake zagledali, jim vendar družega ne bo ostalo, kakor udati se.

Ako bi bili edini, ako bi bili imeli bolj umne bojavajne vodje, bi bili zamogli se vojakom carskega vojskovodja dalj časa zoperstavljati. Oni so stali na naj varniših krajih, so bili gospodje na Verbasu in Sani, in vendar niso zamogli se braniti.

Zdi se, da bo Omer paša svojo moč v dva oddelka razdelil, s prvim gospodoval v Banjaluki in Bekii, z drugim v Krajno in Bihač se napotil. Te dve terdnjavi, Banjaluka in Bihač, ste naj bolj važni za cesarske vojake. Le ostrost zamore fanatiške Turke ukloniti, ker se družega ne boje.

Ale Kedić po gojzdih in soteskah Krajne hodi in si kolikor zamore, prizadeva, prebivavce te dežele še enkrat spuntati in begajoče vstajniške trume ustavljati. Krog Pridora mu je nekoliko po sreči steklo, pa tudi tukaj se ne bodo dolgo branili. V Pridoru se je te dni novica raznesla, da se je Ali paša Stolčević umoril blizu Banjaluke, kar se je pa javalne zgodilo. Če je kriv, če ni kriv, je mnenje razno; njegovo posestvo se mu je vzelo.

Raja je miren in zaupno pričakuje vpeljave preuredb.

Nemška.

V Berolin so prišle naznanila, ki terdijo, da se vesolni vstaji ni mogoče več ubraniti. — Kaj da se v Draždanah godi, prav za prav nobeden ne ve, uganjuje se pač vsake sorte, kar je pa zelo negotovo.

Rusovska.

Preteklo zimo je na Ruskem 1113 ljudi v snežnih zametih konec storilo, in sicer v okrajni Kaluga 350, v okrajni Tula 140, v okrajni Orel 366 in v okrajni Kursk 357.

Turška.

Iz Smirne se piše 28. marca, da na otoku Rhodus še vedno potres terpi v Makri, da je tamošni kraj v puščavo spremenjen, kterege je večidel prebivavcov zapustilo.

Francoska.

V Parizu se vedno novo ministerstvo sestavlja, in vendar se še ni sestavilo, stanje ondi ni zelo tolažljivo. Denarja imajo dovolj, živež je zelo dober kup in v fabrikah se skoraj nič ne dela, delavci so tedaj na tako vižo brez kruha in to je ondašnjemu miru naj bolj nevarno.

Angleška.

Angleška kraljica se bo, kakor se piše, med obertniško razstavo le malo v Londonu držala, ker jo zavolj vprašanja begunov zelo skerbi.

* Mogoče je, da bodo Angličani kmalo primorani svoje malo posestvo v Arabii razširiti. — Šest častnikov indijskega vojaštva se je podalo v Lahedi, kjer ondašni sultan stanuje, ki jih je povabil. Ondi so jih pa napadli in dva hudo ranili. Sultan se z zadostjenjem ne mudi, terdi se celo, da je on vse to dobro vedel.

Ljubljanski novičar.

V četrtek dopoldne ob enajstih je bilo v učilišču osmega gimnazijalnega razreda očitno spraševanje učencov kmetijskih sol. — Veselo je bilo poslušati, ker so učenci dobro odgovarjali; eden zmed njih se je posebno dobro obnašal.

* V četrtek in v petek je bilo slovensko petje v gledišču. Gledišni pevci in pevke, ki še nikdar popred niso slovenskih pesem peli, ki nič slovenskega ne razumejo, so sploh prav dobro peli, pa tudi ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Ali bi ne bilo prav, ako bi se večkrat kaj takega zgodilo? Vesel, prijetin večer, občna zadovoljnost, polno gledišče — komu to škodje?

* Iz Dunaja zvemo, da je naš nevtrudljivi domoljub g. Navratil začel učene besede dušoslovja ali dušoznanstva (psihologije) poslovenjevati, in da misli ta slovničec s pridjano nemško omejnico (definicijo) na svitlo dati. Hvala vredno je to pričetje, in želeli je, da bi bilo delce kmalo dokončano, ker slov. besede, v dušoslovje segajoče, so sosebno gospodam potrebne, ki imajo v porotah opraviti. Gotovo bojo rodoljubi, ki imajo morebiti že kaj dušoslovnih besed nabranih, g. Navratila v tem delu radovoljno podpirali; natis bo rad vsak tiskar prevzel, ker se bo slovničec lahko prodajal. (Nov.)

* Dunajskim časopisom se sila čudno zdi, kako da je mogoče, da je angleški časopis „Morning Post“ naznanil, da je Dunaj zabil svobodno barkostajo. Iz te zmote si napravljajo veliko šalo in nevednost Angličanom očitujejo. Ravno ti časopisi so pa tudi tako prebrisani, da Ljubljano na Koroško prenašajo.

LEPOZNANSKI LIST.

Bran in pogin Japodov.

Spisal Jan. T. . . . a.

14. Pogodba.

Iz za gore zasije dan
In drami iz viharnih sanj spijoče.
Pred vojsko Japodov poročnik stopi,
Obdaja čelo mu zeleni lovor,
V desnici suče se mu palca dolga,
Povelje vodja oznanuje tako:

„Sovražniki so bogi vam,
Nikdar vstavljeni se njihovi jezi,
Sledila bi poguba za petami.
Bogovi dali nam so zmago celo,
Zapadli moči ste Rimljana grozni
Pa milost v zmagi mu je vsikdar geslo.

Necena, vé, vam prostost je.
Pustivši pravdo vam očetov staro,
Postuje vodja moj takove misli.
Orožje le mu izročite zvesto,
In petdeset porokov za zvestobo,
In zlate perstane iz perstov srednih.“

Oblak nebá verši hudo,
Prevzame groza vse živéce stvari.
Naenkrat vleže se narave jeza,
Lagleje dihajo golazni zemlje,
Pa naglama razpoči se nevihta,
Strahote vse previhrajo stvarjenje.

Omolčne plašno tam Japód.
Ozír mu mračni na orožje pade,
Mu verne hipno se krepostnost stara.
Odveže tako se mu jezik nemi:
„Prijetno, vrag! se koža ti leskeče,
Pa strupna kača ti iz njedra diha.

Ferčí po zraku prosto tič,
Nihče ne terga mu perútie lahkih.
Svobodno leta bécela po cvetlicah,
Nosivši želo v bran, ak krotka tudi.
In mož junaški bi se kopja znebil,
Kar dal v igračo mu je otec prvo.

Orožje bomo zročili,
Pa ne v sramoto véčno na vozovih,
Hranili bomo ga v oseréju vašim.“

Juri Storkljež.

(Poleg nemškiga.)

(Dalje in konec).

Iz nevkretneža in leseniga čem naenkrat gibčen, priljuden in lahkonozin biti, grem tedaj tako rekoč skakaje v veliko sobo, se kej smešno priklanjam spred in zad, dričam z nogama zdaj na desno zdaj na levo, in v ti histriji celó nič ne zapazim hišno, ki pred mano v lepi skledi mevka in merdanja *) na mizo nese. Z močjo se vanjo zaletim, de je po tleh poderem in de ji skleda iz rok uide in se razdrobi — in perpogujem in vsajam se, kakor de bi bil na bojnim polji ravno v naj hujšim ognji.

Kako da so me sprejeli, kaj so počeli in kako se mi priklanjali, vsiga tega neč ni vem, ker si še oči vzdigniti nisim upal. Vedno hujši sim se vertil, perpogoval, dričal in pozdravljaj (kemadiral) dokler de mi nova nesreča poti ne vstavi, in me nekoliko zopet predrami.

Ravno ko je bilo nar hujši priklanjanje, zadenem po nevedama na raztreseno jed, ki je še vedno na tleh. Hišna namreč se še ni zavedila od tako strašniga padca in vedno še veličansko delo kuharske umetnije gleda in miluje.

In spet se priklonim, pa o groza! zderči mi noga v to sladko jedilo, in svojo osebno in politiško ravnatežo zgubivši se zvernem kakor sim dolg in širok, (merim pa 5 čevljev in palcov 7,) po oglajenih tleh. Groza in strah vse pricujoče spreleti, pa si mi vender kmalo neusmiljeno smeja. Padši sim tudi sabo dva stola, kterih sim se poprijeti hotel, potegnili, in zato gospodična, ki se je ravno usesti hotla, je tik mene ležala. Tri sto medvedov! in to je bila moja Zalika!

*) pašteta.

Zdaj vstane strašin smeh. Ker je bilo vse vkobar, menim, de potrès, svojo čudno moč skuša; pa k veliki sreči ni bil noben potrès, ampak le mevka in merdanja je vzrokovala ta grozni padec.

Počasi sopet vstanem. Oče Zalike se mi je smentano smejal, pa vender priljudno z mano ravnal. Lahko bi britke solze točil, in se pri ti priči v tla vderl, tako me je bilo sram. K peči jo poberem in molčim. Tode ker smehu ni konca ne kraja, se tudi jez začnem smejeti in delati kar so uni delali.

Zadnji čas je že zdaj bil de smo se k mizi vsedli. Mene zraven Zalike posadč, tode veliko raji bi bil zraven ognjene gore sedel, kakor zraven tako krasne dive, kakor je Zalika bila. Kar sim tukej občutil, le poverhoma popisati, mi omaga peró. Gostovi so mi bili malo mar, memo grede jih nekoliko pogledam.

Po navadi nam naprej juho prinesejo. Zalika mi je ponudi cel okrožnik, pa se je po vsi sili branim, ker je še ona ni dobila.

In zdaj spet priklanjava ni konca ne kraja, prosil in rotil sim jo, de naj ona popred vzame, pa nič menj ko to. „To se ne bo srečno izšlo pravim nam pri sebi, in jo zopet vedno serčnejši prosim, da naj juho za-se ohrani. Stermo ji gledam v modre očesica, se spozabim, in trest! zlijem vročo juho v njeno naročje, in ker sim hitro vmaknil, še sam sebe polijem. Tako je bilo práv po bratovsko razdeljeno! Nikdar tega ne bom pozabil, zdi se mi, kakor de bi se bilo še le danes zgodilo. Bila je rakova juha.

Zalika nas zapusti. Jáz se čem izgovarjati, pa me koj potolažijo in nov okrožnik dajo. Ker se še vedno oblačila kadé, si pripnem namesti trače, vogel mizniga perta. Zalika pride preoblečena nazaj, prilizujem in izgovarjam se ji kolikor morem in kakor hitro jo vidim prijazno smejeti se, se mi spet pogum v sercu oglasi. Obrišem si torej, ker mi je neznan vroče bilo, s čela znoj, pa ne z roko ampak s černilam pobarvano ruto.

O ti nesrečna ruta! — Pozabil sim bil že namreč, kaj de se mi je popred pripetilo. Brišem in brišem, mažem mažem in mažem se, in sicer tako dobro, de sim bil bolj zamurcu podobin, kot poprejšnjemu Jurju, in ko ruto proč vzamem, vsi strašin hrup zaženejo, in osupnjeni edin družiga pogledujejo.

Na vse gerlo se mi smeja in ko se me gospodične plašno ogibljejo, sé spomnim, de mi je vse to presneta ruta naredila.

Kakor ostreljena in oplašena serna skočim od mize in letim v bližnjo kuhinjo se umivati. Pa, hentajga! pert gre z mano. Vsi okrožniki, pečenka, salata, (špinata) noži, vilice, stekla, ribe, žlice solnik, pišeta, puro, race, kopuni i. t. d. vse vse gre z mano, v grozni modrosti in s strašnim rozljanjem in ropotom. Gostovi se glédajo z odpertimi ustmi kakor okamnjeni. I kaj bi ne bili, ker nar sladkejši jedila pred sabo zbežati vidijo, in toliko družiga, po kterim se so jim že zeló sline cedile. Menil sim de je pricoprano, ker tako vse jedivne posode plešejo. K sreči poprimo nar močnejši zmed gostov pert, in ga obderži, de vender niso bilo popolnoma vsiga oropani.

Jez pa dirjaje letim ne v kuhinjo, ampak po stopincah doli na ulice in po celim mestu domu. Kaj de so vse ljudje počeli, kako zamorca J. Storklježa gledali, ne morem zopet povedati, bi se mi preveč smejali, ker sim vender gorkih solz vredin. Domá se zaprem ter 4 celih tednov ne pridem nič na dan. Odsihmal nisim več mislil na ženitev brez omočice, ne na družbe, brez hude merzlice. —

Tako je, dragi moj! če se človek popolnoma zanemari in le sam záse živi. Kakor duša tako tudi truplo potrebuje enakomerno izobraženja in omikanosti, de ne zaostane in popolnoma ne pokvari. V pošteno družbo iti, in se tam na kake si bodi način kratkočasovati in se priljudnosti vaditi in lepiga vedenja, ne bo gotovo noben človek prepovedal, če le človeka in njegov stan na zemlji razumé. Povej pa tudi dragi moj bravec! tole žalostno dogodbo svojim perjatlam, morebiti de bo veliko mladencem, vem de ne v zgled, tode gotovo v prijateljski opomin in svarjenje.

Ledevniški.

Rodoljubi.

Igra v treh djanjih iz českega.

(Dalje.)

Deveti nastop.

Berluzga — poprejšnji.

Berl. (hitro pristopi ko vidi juda pričočega, ostane, in nazaj stopi)

Moz. Le pustite si dopovedati! Jez vama nekaj povem, da boste gotovo molčale. Vidite, kaj pa je, če je mir? — nič — nič kupčije, nič dobička. Pa ko je vojska, (marsikteri toliko na stran dene, da more potem brez skerbi živeti kakor velik gospod.

Lenč. } (Se jezete in čudite.)

Marj. } Berl. (poslušá, jezé, nekterekkrat roko stegne in judu žuga).

Moz. Jez sam, jez vama to odkritoseréno povem, jez ne zaslužim toliko ko je mir v desetih letih, kakor v pol leto, ko je vojska. Žito, vino, sukno, platno, vse, vse se proda, in pri vsem je dobiček. Vidite, zatoraj je bolje, če je vojska, in vojska mora biti.

Marj. (pomiga Lenčki, potem obe v kamro odidete.)

Berl. (pristopi k judu in ga zgrabi za persi.) In na tebi se zdaj počne poboj.

Moz. (se vstraši) Pustite me, pustite me, kaj pa delate, gospod Berluzga, jez nisim vam nič storil.

Berl. Govori, kaj mora biti, vojska ali mir?

Moz. (kriči) Mir! mir! vse kar hočete.

Berl. (ga spusti) To je tvoja sreča!

Moz. Jez ne vem, kako navado da imate, da koj ktereza za gortane zgrabite, in mene serbi. Jez sim se tako vstrašil, in za božjo voljo, da se ne morem oddahnuti.

Berl. Še eno tako besedo iz tvojih ust, in jez grem h gosposki in te za podpihovavca naznanim. —

Moz. Nu, nu, vi ste grozno čudni, gospod Berluzga, kaj pa bi vam to koristilo, oni to tam brez tega vedo. Pa gospod Berluzga, glejte, glejte, (mu pokaže pismo) jez bi vam bil nekaj novega povedal, pa ker ste taki, ne povem nič.

Berl. Tvoje novine in tisti, ki vam jih pošiljajo, naj grejo rakom zvižgat. Tvoj dopisatelj in ti sta oba golufa.

Moz. Kako? kaj ste rekli? — golufa? prav, prav, zdaj pojdem jez h gosposki, zdaj bom jez tožil. Le počakajte, zdaj boste vi dobili (se bliža vratmi.)

Berl. Naj te vrag vzame.

Moz. (kriči med vratmi) Kdo ve, ali sim jez ali ste vi več goluf (steče).

Berl. Ne, tega mu ne odpustim (steče za njim).

(Dalje sledi.)

Telegrafiško kurzno naznanilo deržavnih pisem 12. Mal. travna 1851.

Deržavne dolžne pisma po 5	od 100 (v srebru)	96%
» » » » 4 1/2	» » » »	85 1/2%
» » » » 4	» » » »	76%

Obbligacioni avstrijskih pod in nad Anizo, českih, moravskih, silezkih, štajarskih, kroških, krajskih, gorških in dunajske visje kamorne uradnije.	po 4	od 100	73	gld
	» 2 1/2	» »	—	»
	» 2 1/4	» »	—	»
	» 2	» »	—	»
	» 1 1/2	» »	—	»

Dnarna cena 12. Mal. travna 1851.

Cesarskih cekinov agio (od 100 gold.)	37 1/2	gld.
Srebra	» » » »	32 1/4 »

Ces. kralj. loterija.

Naslednje številke so vzdignjene bile:

V Terstu 5. maliga Travna:

63. 54. 37. 51. 40.

V Gradcu 9. maliga Travna:

63. 42. 46. 41. 52.

Na Dunaju 9. maliga Travna:

24. 80. 6. 8. 57.

Prihodno srečkanje bo v Terstu 16. in 26. maliga Travna, v Gradcu in Dunaju pa 19. mal. Travna in 3. velkiga Travna.

Vradni list št. 17. k 30. listu Ljubljanskiga časnika.

št. 2876/358. **Oznanilo.** (66.) c 1

Ker se je gospod Mihael Ambrož stopnji uda c. k. deželne komisije za odvezo zemljiš odpoval, bo po zmislu gospoda komisijskiga predsednika od 1. t. m. št. 1093 nova volitev 20. maja t. l. dopoldne pri c. k. okrajnim poglavarstvu v Ljubljani.

Ravnalo se bo pri tem po predpisih, ki so v oznanilu poprejšnjiga deželniga poglavarstva od 3. oktobra 1849 št. 2245 naznani.

To se s tem sploh na znanje da.

Ljubljana 11. aprila 1851.

Gustav grof Chorinsky l. r.
deželni poglavar.

št. 943. **Oznanilo.** (58.) 3

V Čatežu na Dolenskem je stopnja poštnojstra spraznjena, ktero spet nadomestiti, se s tem konkurs razpiše.

Za to stopnjo, ki se ima s službeno pogodbo podeliti, se plačuje na leto dve sto goldinarjev z vradnim dodatkom tridesetih goldinarjev v srebru, potem za privatne in erarialne poštnje ješe posebej. Tisti, ki jo prevzame, je pa nasproti zavezan kavcijo z 200 gold. ali v gotovini ali zastavi odrajtati in naj manj šest za rabo popolnoma dobrih konj z potrebnimi hlevi, potem pokrito in na pol pokrito kaleso, potem dva majhina voza za prevaževanje pisemskih poš z raven dveh estafetnih mavh imeti.

Med Čatežem in Kostanjevco je 1¹/₈ in med Čatežem in Samoborom 1 pošta.

Čas prošnje vložiti je do 20. aprila 1851, zraven se pa opomne, da se bo c. k. poštna postaja v Kerško vas prenesla, ako bi se za kraj Čatež noben prosivec ne oglasil, za kateri kraj se tedaj tudi konkurs razpiše pod enakimi pogoji in do ravno tega časa, ako bi se poslednje primerilo.

C. k. poštno vodstvo

v Ljubljana 30. marca 1851.

Hoffmann s. r.

št. 87. **Oznanilo očitne dražbe.** (59.) 3

V sredo 16. t. m. od 9 do 12 predpoldan ino če bo treba tudi po 3 uri čes poldan bo v pisarnici podpisane c. k. uradije zasavskih stavb očitna ino ustna dražba sledečih del in priprav.

- 590 kupov posipa za žvinske steze poleg Zalogo do Jeza dovoziti ino posipati 408 gl. 10 kr.
 - 500 hrastovih ali mecesnovih 15 do 17 čevlov dolgih 7/8 palcov debelih vervoplaznih dreves, pripraviti, dovoziti in v breg dodelati 416 " 10 "
 - Kamnenij nasip ino dlažba za varstvo kašt ali konja na Jezi 566 " 35 "
 - 40 železnih svetrov za kamen vertati in 16 macol 64 gl. — kr.
- K dražbi se tisti, ki mislijo to prevzeti z tem pristavkam povabijo, de znajo ponudbo tudi z pisanim ofertam, katerim se pa more 5% ponudbe za zastavo perložiti, ino kateri se more nar dali do 9 ure 16 t. m. predpoldan komisii dražbe oddati, narediti.

Popis stavb in priprave, vzeta mera, preračun stroškov, dražbine pogodbe in plan se zamore v tukajšni uradni pregledat.

C. k. uradija zasavskih stavb v Litiji 2. aprila 1851.

št. 871. **Proglas.** (53.) 3

Od c. k. okrajniga sodništva ljubljanske okolice se s tem na znanje da, de se je na prošnjo gospoda Janeza Ogrinca iz Dola v eksekutivno prodajo celiga zemliša Franceta Strojana, ki leži v Dolu pod pop. št. 1 v gruntnih bukvah poprejšnje gosposke Auerpergove pod urb. št. 541 in rekt. št. 234 dovolilo. To zemlišje je sodnija na 4020 gold. 50 kr. cenila. Za prodajo po dražbi so se trije dnevi odločili, in sicer 24. april, 24. maj in 18. juni 1851 z pristavkam, de se bo pri prvi in drugi dražbi zemlišje za cenitno ali viši ceno, pri tretji dražbi pa pod cenitno ceno prodalo.

Dražbeni pogoji, cenitni zapisnik in nar novejši popis v gruntnih bukvah se zamorejo vsak dan tukaj pregledati.

Ljubljana 21. januarja 1851.

c. k. okrajni sodnik
Heinricher. s. r.

št. 54. **Oznanilo.** (57.) 3

Po ukazu slavniga c. k. vodstva očitnih stavb za kranjsko kronovino v Ljubljani od

17./22. tega mesca in leta, št. 433 bodo na c. k. cesti v račinskim in bostanjskim oddelku naslednje cestne dela 14. maliga travna tega leta pri c. k. komisii v Račeh na dražb dane:

Štev.	Red posamesnih delov zidanja	Cena		Vadium za vsako delo posebej		Do kdaj mora dogotovljeno biti
		glb.	kr.	glb.	kr.	
1	Delanje eniga noviga mosta čez Mihov graben med miljokazavnikama 0/4—5, kateri je v svetlobi dolg 3 ^o , 2', 0" in širok 1 ^o 3' 0" in scer za 0 ^o , 2', 8" kub. mere je proč vzeti stariga zida za 9 ^o , 3', 4" kub. mere je proč vzeti zemlje terde ceste in laporja, potem je treba vnovič nasuti in potlačiti za 8 ^o , 5', 6" kub. mere je zida s mavto narejeniga neohkaniga, kamnje se morajo na lica, kjer skup pridejo dobro vezati, za 5 ^o , 0' 0" štirj. mere je tlaka, pri katerim morajo kamni 10—12 palcov globoko v zemljo djani in dobro obdelani biti, de se skup vežejo, za 14 ^o , 4', 0" podolgim mere je treba 9/10 palcov na vse 4 plati debelih čisto obdelanih tramov iz boroviga lesa za blazine, za 6 ^o , 4', 0" podolgim mere je 7/8 palcov močnih iz ravno tistiga lesa čisto izdelanih tramov za zid 3 ^o , 4', 0" podolgim mere 6/7 palcov močnih na vse 4 plati čisto izdelanih lespanov. 5 ^o , 3', 4" štirjaške mere 6/6 palca iz boroviga lesa čisto izdelanih mostnic					
	vse skup je prerajtano na .	381	35	19	4 ³ / ₄	30. rožniga cveta 1851
2	Delanje eniga noviga mosta čez Hotemeš graben med miljokazavnikama 0/ 5—6 kateri je svetlobi dolg 3 ^o , 3', 8" širok 1 ^o , 3', 0" 1 ^o , 5', 7" kub. mere je proč vzeti stariga zida 9 ^o , 2', 2" kub. mere je proč vzeti zemlje terde ceste 10 ^o , 1', 7" kub. mere perst nasuti in skup tlačiti 9 ^o , 5', 0" kub. mere je zida z mavto narjeniga kakor zgorej 2 ^o , 1', 7" kub. mere obokaniga zida in kamnje mora biti lepo na lica obdeljano 5 ^o , 2', 6" štirj. mere tlaka kakor zgorej 3 ^o , 2', 0" kub. mere ali 17 kupov vsak po 42 ² / ₃ kub. čevljev terde savše šote v velikosti 1 kub. palca					
	skup prerajtano na .	465	32	23	16 ³ / ₄	31. maliga serpana 1851
3	Delanje eniga noviga zidaniga s lesam pokritiga mosta med miljokazavnikama 0/13—14 zgorej spodnje Soteske 10 ^o , 5', 4" kub. mere je treba temelna delati, v terdi zemlji perst spravljati 11 ^o , 3', 0" kub. mere zida iz mavte narejeniga kakor zgorej 5 ^o , 1', 6" štirj. mere tlaka kakor zgorej 6 ^o , 0', 0" kub. mere ali pa 31 kupov cestne šote kakor zgorej 7 ^o , 0', 0" podolgim mere 7/8 palca na vse 4 plati popolnoma obdelanih tramov za zid boroviga lesa 12 ^o , 5', 0" podolgim mere 9/10 palcov trame za blazinjakor zgorej 3 ^o , 4', 0" podolgim mere 6/7 palcov debelih tramov za lišpanje kakor zgorej 6 ^o , 2', 6" štirj. mere 6/6 palcov čisto na vse 4 plati zdelanih mostnic iz boroviga lesa vse skup prerajtano na	529	11	26	27 ² / ₄	31. maliga serpana 1851
4	Delanje eniga čez Meka graben spodej logo zidaniga ino z lesam pokritiga mosta med miljokazavnikama 11/2—3, kateri je v svetlobi dolg 3 ^o , 3', 0", širok 1 ^o , 0', 0" 4 ^o , 2', 7" kub. mere persti proč vzeti iz terde zemlje 3 ^o , 0', 3" kub. mere zid z mavto narejen kakor zgorej 3 ^o , 2', 0" štirj. mere tlak kakor zgorej 10 ^o , 4', 0" podolgim mere 9/10 polcov močnih iz boroviga lesa trame za blazinjnarejenih kakor popred 6 ^o , 4', 0" podolgim mere 7/8 palcov močnih in iz čistiga boroviga lesa zdeljanih tramov za zid 2 ^o , 4', 0" podolgim mere 7/8 palca lišpani kakor zgorej 3 ^o , 5', 4" štirj. mere 6/6 palca močnih iz boroviga lesa čisto izdeljanih mostnic					
	vse skup prerajtano na .	170	1	8	30	30. rožnigacveta 1851
5	Delo eniga noviga obokaniga in zidaniga mosta v svetlobi dolgiga 3 ^o , 3', 0", širokiga 1 ^o , 2', 0" nad miljokazavnikama 11/5U6 v teh delih 11 ^o , 3', 8" kub. mere temelj postaviti v terdi zemlji in perst proč spraviti 13 ^o , 1', 4" kub. mere iz lepiga kamnja in iz mavte narejen zid glej redno štev. 1 2 ^o , 0', 5" kup. mere obokani zid kakor redno štev. 2 4 ^o , 4', 0" štirj. mere tlak kakor zgorej 3 ^o , 0', 0" kub. mere ali pa 16 kupov à 42 ² / ₃ kub. čevljev merjene savske šote tiste velikosti kakor zgorej					
	vse skup prerajtano na .	546	11	27	18 ³ / ₄	15. maliga serpana 1851
6	260 seznjev dolge cestne rante in scer 58 enojnih kolov v zemljo 6/7 palca debelih, 3 čevlje na štiri plati čisto obdelanih v dolgih in konec, kateri v zemljo pride, mora ožgan biti 75 dvojnih ali zvezanih kolov, debelosti 6/7 palca čisto zdeljanih iz boroviga lesa kol 3 ¹ / ₂ čevljev visok, polster 6 čevljev, vezilo 4 čevlje, polster mora v zemljo priti, kol mora z vezilam dobro zvezan biti					

Štev.	Red posamešnih delov zidanja	Cena		Vadium za vsako delo posebej		Do kdaj mora dogotovljeno biti
		gld.	kr.	gld.	kr.	
130	2 1/6 sežnjevi rantnih štang iz boroviga lesa, čisto izdelanih in okroglih, vsaka rantna štanga mora z hrastovim žebelom na kol perbita biti vse skupaj prerajntano na .	484	45	24	14 1/4	30. rožniga cveta 1851
7	Novo cestno orodje. 7 spicastih motik po 3 funte, 7 širokih motik po 2 1/2 funtov, 14 blatnih stergul po 3 funte, 15 kram-pov po 5 1/2 funtov, 7 železnih grabelj po 3 funte, 60 železnih lopat in 20 šajterg, vsaka mora biti iz sekaniga rudečiga bukoviga lesa in iz dil skupej zbita, 60 pesta iz beliga bukoviga lesa, platiše iz mladiga hrastoviga lesa, od preme za ročič je 4 1/2 čevlja, kolo mora visoko biti 1 1/2', truga mora 5/4 kub. čevljev deržati, šajterga mora biti težka 33 funtov 2 preme težne 18 lotov 2 ople " 24 " 4 pišele " 1 funt 6 " 1 obroč " " " 1 velika šina 2 1/3' } 2 " 14 " 2 druge šini 4' } 2 " 4 " 4 pantje " 22 " 45 žebeljev za perbijanje železa " 8 " skupej . 9 funtov vse skupaj prerajntano na .	146	50	7	20 1/4	31. maliga serpana 1851

K ti dražbi se vsi tisti povabijo, kateri imajo voljo kaj prevzeti s tem pristavkam, de se zamorejo dražbine pogoje in popisovane dela in tudi tisti načerti, kateri zraven gredo, pri c. k. komisii v Račeh in tudi pri c. k. gospodu inženirju asistentu v Boštanju pregledati in preden se začne ustna dražba, se tudi spisane ponudbe prejemajo, te ponudbe znajo za en most ali za njih več in tudi za vse reči storjene biti, en znesek pa se ne sme za vse skupaj ponuditi, ampak za vsako delo se mora posebej naznaniti, za koliko ga hoče ponudnik prevzeti. Vsaka spisana ponudba mora da se zamore prejeti, na štempel 15 kraj-carjev pisana in delo, kateriga hoče ponudnik prevzeti, mora z številko in besedo imenovano biti, in 5 goldinarjev od 100 mora za vadium vložena biti in njegovo ime spodej podpisano in tudi njegovo stanovanje imenovano biti, zraven mora tudi naznaniti, da so mu delo in dražbini pogoji in popis delov dobro znane.

Od zunej more na tako ponudno pismo delo natanjko pisano biti, kakor je v oznanilo naznanjeno bilo, kateriga hoče prevzeti, zraven mora tudi zapečateni biti, in kdor ne do-polne teh pogojev, na tega ponudbo se ne bo gledalo.

Ko ustna dražba jenja, bodo te pisane ponudbe priča vsih, kateri so bili pri dražbi od dražbinske komisije po številkah, kakor so vložene bile odpečatene in v zapisnik zapisane in tisti, kateri bo te dela prevzel mora k peterim goldinarjem od 100, katere je za vadium vložil, še toliko določiti, de bo 10 goldinarjev od 100 za kavcijo prišlo. Če eden al drugi, to je, če dva, eden z besedo drugi pa pisanjem enako obljubita, dobi tisti, kateri je z besedo obljubil. Če pa dva z pisanjem enako obljubita, dobi tisti, kateri je svojo pisano ponudbo popred vložil, ali pa kateri ima manjši številko.

Če eden al drugi te dela prevzame, je koj zavezan in ne more odstopiti in visoki erar je pa še le takrat zavezan ko to c. k. visoko vodstvo zidarstva potrdi.

Tistimu, kateri te dela prevzame, se bo z pisanjem poterdilo na znanje dalo, in čas, ko bi se kje zamudilo mu bo k dobri mu vrajtan.

Po dokončani dražbi se za te dela od nobeniga nobena obljuba več ne prejme, ker je zapisnik sklenjen.

Boštanje 24. sušca 1851.

št. 427.

Izpis

(65) c 1

iz sejniga zapisnika kupčijske in obert-nijske zbornice za Krajnsko 4. aprila 1851. Sejo odpre predsednik zbornice, gospod Lambert Dragotin Lukman, ob četerti uri.

Tajnik prebere sejni zapisnik od 14. mar-ca, ki se brez premembe potrdi.

Gospod predsednik prebere dopis visociga c. k. ministerstva kupčije, obertnije in javnih stavb, zadevajoč osnovo temeljnih postav, po katerih bi se spedia po državnih železnih cestah v zvezi z razpošiljanjem blaga vredila. Na predlog predsednika se ta dopis izroči posebnemu odboru, da bo svoje mnenje izrekel; v ta odbor so bili zvoljeni gospodje Baum-gartner, Več in Mühleisen.

Dopis c. k. okrajniga ljubljanskiga poglavarstva z izidam volitve 27. pr. m. za prisednike menjavniga sodništva, ki imajo pravo govoriti in njih namestnike.— Na podlagi zadevajočih volitev jih je zbornica volila, da bi tiste gospode c. k. deželniemu sodništvu naznanila, ktere za naj bolj pripravne k tem častnim opravilu spozna. Z večino glasov sta bila tedaj gospoda Lukman in Mühleisen za prisednika in gospoda Gustav Heimann in Dragotin Holcer za nju namestnika zvoljena, ki se bodo nasvetovali.— Ta dopis visociga c. k. ministerstva kupčije, s katerim je bilo več iztisov predlogov c. k. namestnika konsula v Jarini, gospoda dr. Hahna, zadevajočih kupčijsko zvezo s severno in južno Albanijo, posebno v železnini, podkvih in podkvenih žeblih, poslanih, se bo na predlog gospoda predsednika v rudnike v Železnike, Kropo, Krajnsko goro itd. poslalo.

Predlog tajnika glede postavljenja vrad-niga služabnika se je za tako dolgo odložil, da se bo vprašanje za stanovališče odločilo. Ravno tako se je tudi predlog glede naročenja časopisov kupčijskiga in obertniškiga zapopadka odložil.

Prašanje, če ima dozrajno zastopništvo kupčije še obstati, se je takole rešilo: Kupčijsko zastopništvo se bo naprosilo po razpisu gospode kupce vprašati, ako hočejo oni zastopništvo v vsih zadevah, kupčijskih solah, kupčijski denarnici itd. zbornici prepustiti; zbornica bo zavolj tega potrebno pri c. k. deželniemu poglavarstvu storila.

Predlog gospoda Gustava Heimana, da bi kupčijska zbornica potrebno storila, da bi se tukajšna hranilnica tudi z zunajnimi menjavnimi listi pečala, je bil po dolgim pogovarjanju gospodama Heimanu in Mühleisnu v sestavljanje dan, ki se bo pri prvi seji posvetoval.

Seja se je o pol šestih zaperla.

Ljubljana 5. aprila 1851.

L. Dr. Lukmann, Dr. V. Klun.,
predsednik. tajnik.

št. 168.

O z n a n i l o c e s t n e d r a ž b e.

(63.) c 2

Po ukazu c. k. deželniga stavbiniga vodstva t. l. št. 3654 od 17. marca za vladno leto 1851 bo sledeče dni dražba za ohranivne dela na zagrebški in karlovški cesti:

Ime ceste	Številka	Predmet	Fiskalna cena		Znesek vadiuma		Dopolnjena doba	Krajindan kjer bo dražba	Ime ceste	Številka	Predmet	Fiskalna cena		Znesek vadiuma		Dopolnjena doba	Krajindan kjer bo dražba		
			gld.	kr.	gld.	kr.						gld.	kr.	gld.	kr.				
Zagrebška	Novomesto	1	Naprava vodotoča med miljokazavnikama VIII/14-15	54	32	2	44	31. julija	Karlovska	Metlika	11	Naprava okrajniga zida in tlaččeniga korita med miljokazav. O/3-4	162	39	8	8	31. julija	23. aprila t. l. pri c. k. okrajnim poglavarstvu v Novim mestu	
		2	Ohramba veršlinskiga, kerškiga in cerjavinskiga mosta	358	26	17	56	31. augusta			12	Ohramba poganiškiga mosta med miljokazav. O/4-5	11	57	—	36	"		
		3	Ohramba cestopodperavne škarpe med miljokazav. IX/4-5	17	36	1	53	31. julija			13	Priprava in vsajenje deržajev med miljokazav. I/3-4	122	45	—	6	9		"
		4	Naprava vodotoča in tlaččeniga korita med miljokazav. IX/4-5	500	19	25	1	31. augusta			14	Priprava in vsajenje 17 okrajnocestnih kamnjev (kantonov) med miljokazav. I/15	34	—	—	4	12		"
		5	Poprava vsih zidanih mostov	56	55	2	48	31. julija			15	Poprava cestopodperavne škarpe in vodotoča med miljokazav. II/1-2	149	16	7	28	31. julija		
		6	Poprava kantonov (cestnih krajnih kamnjev) med miljokazav. IX/4-9	30	—	1	30	"			16	Poprava vodotoča med miljokazav. II/5-6	79	27	3	58	"		
	Kerškavas		7	Ohramba mosta v Kerški vasi med miljokazav. XIV/4-5	455	—	22	45	31. augusta	17	Ohramba metliškiga mosta čez Kerko	364	57	18	15	31. augusta	28. aprila t. l. pri c. k. okrajnim poglavarstvu v Metliki		
			8	Ohramba magazina za les v Kerški vasi	185	7	9	17	"	18	Naprava magazina za stavbeni les ua Kerškim mostu	1319	58	66	—	"			
			9	Naprava cestnih deržajev med miljokazav. XIV/4-5—XV/1	98	—	4	54	31. julija	19	Ohramba hiše delavca na Kerškim mostu	22	5	1	8	"			
			10	Ohramba velikiga vajsinskiga vodotoča med miljokazav. X/5-6	121	47	6	15	"	20	Priprava potrebniga cestniga orodja za celi stavbeni okraj	72	4	3	36	31. julija 1851			

K tej dražbi se tisti, ki mislijo kaj prevzeti s tem pristavkam povabijo, de se zamorejo zadevajoči ostanki nad stroški, stavbeni popisi in dražbeni pogoji, ki predpišejo 10 percentno kavcijo in za eno leto za storjeno reč dobro stati, pri podpisanim stavbenim vradu pregledati. Na zapečateni ponudbe, po predpisu sestavljene in s 5 percentnim vadiumam preskerbljene, se zamore le takrat gledati, ako se pred ustno dražbo komisii izroče. Od c. k. stavbiniga vodstva v Novim mestu in Černomlju 4. aprila 1851.